

KC

Uppsökande och
platsobundet
ungdomsarbete

Det uppsökande uppdraget

Uppsökande ungdomsarbete handlar om att möta unga där de finns – i skolan, på fritiden, i bostadsområden, i offentliga miljöer och i andra sammanhang där unga lever sina liv. Det handlar om att bygga relationer, skapa tillit, fånga upp behov tidigt och öppna dörrar till gemenskap, stöd och personlig utveckling.

När samhället investerar i relationer, tillhörighet, meningsfull fritid, delaktighet och samverkan stärks skydds- och resiliensfaktorer som har stor betydelse för ungdomars hälsa och framtid.

Det leder till

- starkare psykisk hälsa hos unga
- att fler ungdomar klarar skolan
- ökad självkänsla och framtidstro
- fler positiva sociala sammanhang
- minskat utanförskap och
- minskad risk för insteg i destruktiva miljöer

Utöver dessa vinster för unga innebär ungdomsarbete att vi minskar behoven av sena och mer omfattande insatser med höga samhällskostnader.

Ungdomsverksamheten är ett centralt resurscentrum, där tidiga relationella insatser genom uppsökande arbete är en viktig pusselbit för samhällets långsiktiga hållbarhet.

Jonas Jonsson, ordförande KC

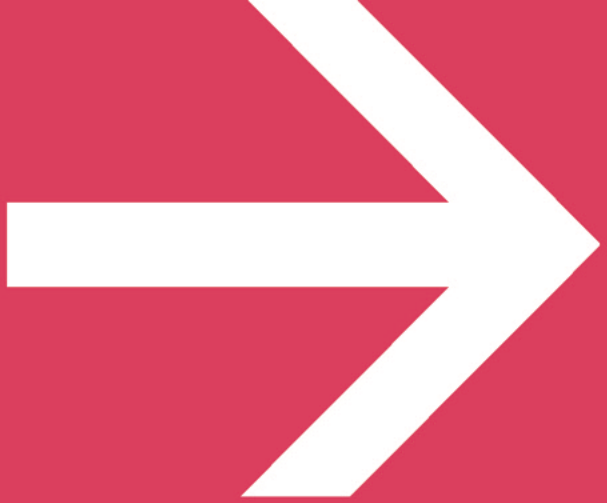
Förebyggande och hälsofrämjande perspektiv

Uppsökande ungdomsarbete syftar till att motverka risker och stärka det som fungerar i ungas liv. Arbetet handlar både om att förebygga problem – såsom utanförskap – och om att främja hälsa och positiv utveckling.

Arbetet vilar på två perspektiv som tillsammans bidrar till ungas välmående;

Det förebyggande perspektivet handlar om att identifiera och minska risker som kan leda till ohälsa, normbrytande beteende, skadligt bruk, skolmisslyckanden eller social problematik. Genom förebyggande ungdomsarbete kan riskfaktorer minska samtidigt som skyddsfaktorer stärks hos unga, oavsett bakgrund och livssituation.

Det hälsofrämjande perspektivet handlar om att stärka det som får unga att må bra och utvecklas. Genom ett främjande ungdomsarbete skapas relationer, delaktighet, tillhörighet och meningsfull fritid – samtidigt som unga får möjlighet till personlig utveckling och egenmakt.

5 faktorer som stärker ungas hälsa och utveckling i uppsökande arbete

1

RELATIONER

2

MENINGSFULL
TILLGÄNGLIG FRITID

3

DELAKTIGHET

4

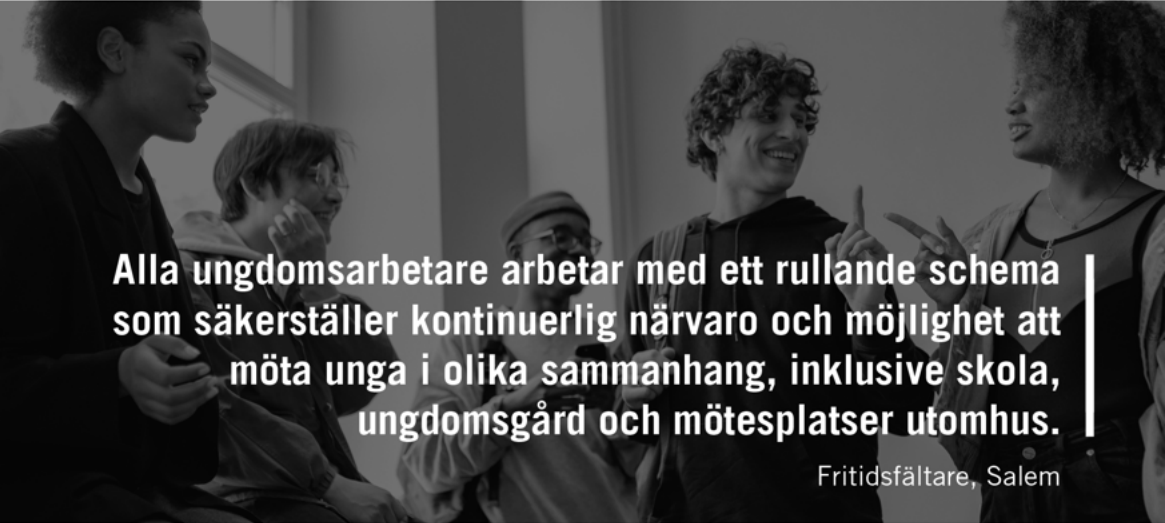
PERSONLIG
UTVECKLING

5

SAMORDNING &
SAMVERKAN

Relationer

När ungdomar möter vuxna som är närvarande, nyfikna och respektfulla byggs tillit över tid. Det skapar trygghet och gör det lättare för unga att prata om det som fungerar – men också om det som är svårt.

Alla ungdomsarbetare arbetar med ett rullande schema som säkerställer kontinuerlig närvaro och möjlighet att möta unga i olika sammanhang, inklusive skola, ungdomsgård och mötesplatser utomhus.

Fritidsfältare, Salem

Uppsökande arbete öppnar upp för samtal, skapar relationer över tid och bidrar till att unga känner sig sedda. När unga har trygga, tillitsfulla vuxna runt sig ökar chansen att tidigt fånga upp utanförskap, mående och normbrytande beteenden.

Med avstamp i relationen kan ungdomsarbetare bidra till en rörelse mot hälsofrämjande sammanhang så

som ungdomsverksamhet, föreningsliv eller stödinsatser genom lotsning, coaching och guidning.

På sikt bidrar det till

- bättre psykisk hälsa hos unga
- ökad självkänsla och framtidstro
- tidigare upptäckt av svårigheter
- ökad skolnärvaro

Meningsfull & tillgänglig fritid

Meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor som stärker ungdomars hälsa och utveckling. För att alla unga ska få tillgång till denna arena behöver trösklar till deltagande sänkas.

Genom aktiviteter, gemenskap och trygga mötesplatser får unga möjlighet att bygga relationer, utveckla sina intressen och stärka sin känsla av sammanhang.

Samtidigt finns många hinder för deltagande – från ekonomi och brist på information till utanförskap. Ett centralt syfte med uppsökande ungdomsarbete är därför att sänka dessa trösklar och motivera till deltagande genom relationsbaserat arbete.

Genom att möta unga på deras egna arenor, erbjuda öppna och tillgängliga aktiviteter och fungera som brobyggare kan ungdomsarbetare skapa isteg till fritidsarenor som ungdomsgård, föreningsliv och andra positiva sammanhang.

På sikt bidrar det till

- fler unga i fritidssammanhang istället för riskmiljöer/ensamhet
- att fler ungdomar klarar skolan
- bättre psykisk hälsa

Meningsfull fritid handlar inte bara om aktiviteter – det handlar också om relationer. Genom samarbete med skolan kan vi identifiera ungdomar som behöver nya sammanhang. När unga möts i meningsfulla aktiviteter uppstår ofta nya vänskaper och sociala nätverk. Det är ett sätt att arbeta både främjande och förebyggande.

Utåtriktad fritidsledare, Ekerö

Delaktighet

Delaktighet är viktig för ungas utveckling och välbefinnande. När unga får möjlighet att påverka och bidra stärks deras självtillit, ansvarstagande och känsla av meningsfullhet - samtidigt som verksamheten blir relevant.

Delaktighetsarbete kräver tålamod. Av 100 möten kanske 80 blir ett nja eller nej. Men de 20 som väljer att hänga på – det är där magin händer. Det leder till nya möten, nya samarbeten och meningsfulla aktiviteter för fler unga.

Lov och eventkoordinator, Haninge

Uppsökande arbete ser unga som en resurs och skapar genom information, motivation, coaching och medskapande möjligheter till delaktighet.

Ungdomsarbetarens roll är att skapa instegsmöjligheter och stödja unga att delta på olika nivåer i medskapandetrappan - från deltagare till självorganiserande initiativ.

På sikt bidrar det till

- utveckling av personliga, sociala och demokratiska kompetenser
- ökad framtidstro och motivation i skola och samhällsliv
- större samhällsengagemang och stärkt självtillit

Personlig utveckling

Genom relationer, meningsfulla aktiviteter och delaktighet får unga möjlighet att utvecklas som individer. I trygga sammanhang kan unga utforska sin identitet, upptäcka sina styrkor och utveckla självkänsla, framtidstro och nya färdigheter - i samspel med andra.

Under Corona, när fritiden stängde, tappade jag helt mina sociala färdigheter. Ungdomsledare behövs för att inkludera alla och för att sätta igång samtalen.

Ungdomsgårdsbesökare, Värmdö

I aktiviteter och sociala sammanhang tränar unga viktiga sociala kompetenser, som att interagera, samarbeta, hantera konflikter och visa respekt för andra. När vuxna är närvarande och arbetar aktivt med normer och värderingar kan gruppen bli en positiv kraft som stärker inkludering och gemenskap.

På sikt bidrar det till

- stärkt självkänsla och tilltro till den egna förmågan
- utveckling av sociala färdigheter och samarbetsförmåga
- bättre psykisk hälsa och framtidstro

Samordning och samverkan

Samordning och samverkan kan skapa positiva spiraler runt unga och minska riskfaktorer. När olika aktörer samarbetar kan stöd och resurser sättas in tidigare och mer träffsäkert, vilket stärker ungdomars möjligheter att må bra och utvecklas.

Uppsökande ungdomsarbete fungerar ofta som en bro mellan unga och olika samhällsaktörer som skola, ungdomsverksamheter, socialtjänst och civilsamhälle. Verksamheten har också en kompletterande roll – exempelvis genom att bidra med trygga vuxna i och kring skola och föreningsaktiviteter, eller genom att erbjuda aktiviteter för målgrupper som andra verksamheter har svårt att nå.

På sikt bidrar det till

- färre ungdomar lämnar skolan utan fullständiga betyg
- tidigare insatser när problem uppstår
- minskad risk för långvarigt utanförskap

Vi kör “prova på dagar” med föreningar, ordnar “föräldramässa” med föreläsningar mm. Vi har ett ungdomsnätverk där Kultur & Fritid, polis, säkerhet, föreningar och skola ses två gånger per termin och så ingår vi i SSPF - Skola, Social, Polis, Fritid.

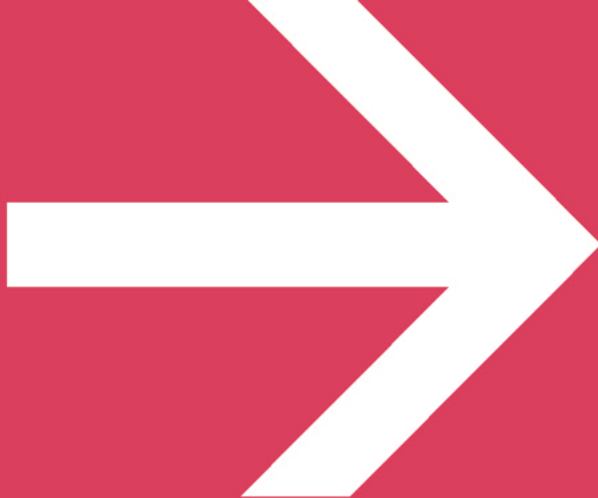
Utåtriktad fritidsledare, Ekerö

Resiliensfaktorer som stärker unga

- genom uppsökande och platsbundet ungdomsarbete

Arena / Resiliens- faktor	Skola	Fältarbete/ uppsök kväll	Aktiviteter, projekt & event
Relationer	Relationer till trygga vuxna	Tillitsfulla vuxenrelationer	Relationer genom aktiviteter
Meningsfull fritid	Bro till fritidsaktiviteter	Trygga mötesplatser och broar till aktiviteter	Nya fritids- intressen
Delaktighet	Elevinflytande och dialogprocesser	Samtal och delaktighet	Medskapande på olika nivåer
Personlig utveckling	Personliga & sociala kompetenser	Personliga & sociala kompetenser	Personliga & sociala kompetenser
Samordnat stöd	Samverkan med elevhälsa	Komplettera med trygga vuxna och lotsning till stöd	Kontinuerlig samverkan med relevanta aktörer

Våra uppsökande arenor

FÄLT/ HELG / KVÄLL

**PLATSOBUNDEN
AKTIVITET**

SKOLA

EVENT /PROJEKT

Där unga är - där ska vuxna finnas.

Unga lever sina liv på flera arenor. För att nå alla grupper av unga, och för att vara relevanta för dem, behöver uppsökande ungdomsarbete finnas där deras vardag utspelar sig.

När tillitsfulla vuxna kontinuerligt finns på ungas arenor skapas möjligheter att bygga relationer, stötta ungas egna initiativ och slussa till positiva sammanhang. Det gör det också möjligt att upptäcka signaler i tid och erbjuda stöd eller nya positiva sammanhang.

FÄLTARBETE KVÄLL / HELG

När vuxna finns där unga är

Fältarbete innebär uppsökande närvaro i de miljöer där unga vistas – både i deras vardag och under kvällar och helger. Det kan handla om centrum, parker, bostadsområden, fritidsmiljöer eller andra mötesplatser där unga samlas. Genom att finnas där unga redan befinner sig kan ungdomsarbetare möta dem i deras vardag, bygga relationer och fungera som en länk mellan unga och samhällets olika resurser och verksamheter.

Uppsökande fältarbete bygger på:

- synlig och återkommande **närvaro i ungas miljöer**
- **relationsskapande samtal** där tillit byggs över tid
- **att uppmärksamma tidiga signaler** på oro, utsatthet eller normbrytande beteenden
- **samverkan med skola, socialtjänst** och andra aktörer när stöd behövs

Exempel på metoder:

- platsobundna lågtröskelaktiviteter
- lotsning och stöd till insteg i meningsfulla fritidssammanhang
- digital kommunikation och digitalt ungdomsarbete
- spontana samtal och mindre samtalsgrupper, exempelvis över en fika

Vårt jobb är att vara steget före. När vi är ute på helgerna ser vi ofta signaler tidigt. En kväll mötte vi en ungdom som var ganska berusad och inte riktigt hade koll på situationen. Vi satte oss ner, tog ett lugnt samtal och hjälpte till att ordna så att personen kom hem tryggt.

Veckan efter tog vi kontakt igen. Det blev flera samtal där vi kunde prata om hur det egentligen var. Det ledde vidare till nya möten och mer hälsofrämjande sammanhang. För oss visar det vad relationsarbete handlar om – att finnas där i stunden men också följa upp och skapa förändring över tid.

Ungdomskoordinator, Danderyd

Mervärde som skapas genom fritidsfält

- fler unga får kontakt med trygga vuxna
- relationer byggs i miljöer där unga redan befinner sig
- ökad trygghet i offentliga miljöer
- tidig upptäckt av behov och möjlighet till stöd

UPPSÖKANDE I SKOLA

En arena för tidig kontakt och hälsofrämjande arbete

Skolan är en av de viktigaste arenorna för att nå unga i deras vardag. Här finns möjlighet att möta nästan alla ungdomar och arbeta långsiktigt tillsammans med elevhälsa, lärare och skolledning för ungas hälsa och social utveckling.

Uppsökande arbete i skolan bygger på:

- **relationell närvaro** i skolmiljön där elever möter trygga vuxna även utanför klassrummet
- **dialogprocesser** och workshops om exempelvis gruppträck, normer, ANDTS, motivation och värdegrund
- **samverkan** med elevhälsa och skolpersonal för att fånga upp stödbehov tidigt
- **brobyggande** arbete där unga kan få stöd att hitta fritidsaktiviteter eller andra positiva sammanhang

Exempel på metoder:

- utmaningar, mini-aktiviteter och lekar
- gemensam lunch
- sprida marknadsföring och information
- motivera till klassnärvaro
- klassrumspresentationer och samverkan med lärare
- brobyggande arbete för att öka tillgång till fritidsaktiviteter eller andra positiva sammanhang

Efter dialog med skolläda och elevhälsa fick vi i uppdrag att stärka tryggheten på skolan. Våra viktigaste verktyg var samtal, studiestöd och relationsskapande arbete.

Under en termin minskade kränkingsärenden från 12 till 0. Det visar vilken kraft det finns i närvarande vuxna och långsiktigt relationsarbete.

Fältassistent, Vallentuna

Mervärde som skapas genom skolnärvaro

- fler ungdomar blir sedda av trygga vuxna
- utanförskap och ohälsa fångas upp
- fler unga hittar vägar till fritid, stöd och positiva sammanhang

PLATSOBUNDNA AKTIVITETER

Att nå unga som annars inte nås

Alla unga deltar inte i organiserade fritidsaktiviteter eller traditionella verksamheter. Platsobundna och mobila aktiviteter gör det möjligt att erbjuda en kvalitativ fritid och möta unga där de befinner sig – i bostadsområden, på spontana mötesplatser eller i andra miljöer där unga samlas.

Det breddar tillgången till meningsfull fritid och sociala sammanhang genom att sänka trösklarna för deltagande.

Arbetet bygger på:

- **lågtröskelaktiviteter** där det är enkelt att delta utan förkunskaper
- **relationsskapande möten** där unga får kontakt med vuxna i ett tryggt sammanhang
- **delaktighet**, där ungdomar själva kan påverka aktiviteter och innehåll
- **hälsofrämjande ungdomsarbete** som stärker **gemenskap, självkänsla och sociala nätverk**

Exempel på metoder:

- ledarledda aktiviteter som spontanidrott, kreativa eller tematiska aktiviteter.
- samverkan med föreningar för breddat utbud
- medskapandeprocesser där unga och vuxna tillsammans skapar verksamhet

Med utomhusbion har vi lyckas nå massa besökare i alla åldersgrupper.

Förutom att vara ett väldigt uppskattat arrangemang har vi också varit synliga för många som inte vetat om vår verksamhet innan och fler har hittat till ungdomsverksamheten.

Fritidsledare, Lidingö

Mervärde som skapas genom platsobunden verksamhet

- fler unga får kontakt med trygga vuxna
- relationer byggs i miljöer där unga redan befinner sig
- ökad trygghet i offentliga miljöer
- tidig upptäckt av behov och möjlighet till stöd

PROJEKT & STÖRRE EVENT

Nya ingångar till gemenskap

Projekt, evenemang och större aktiviteter kan skapa energi, synlighet och delaktighet.

När unga är med och planerar och genomför aktiviteter stärks deras engagemang och resiliens. När aktiviteter kopplas till fortsatt verksamhet kan de bli en väg in i mer långsiktiga sammanhang.

Projektarbetet bygger på:

- **ungas delaktighet** och medskapande i planering och genomförande
- **relationsskapande** aktiviteter där nya kontakter kan uppstå
- **hälsofrämjande** aktiviteter som stärker gemenskap och självförtroende
- **uppföljning**, där aktiviteter leder vidare till fortsatt kontakt och deltagande

Exempel på metoder:

- långsiktiga, återkommande projekt
- medskapandeprocesser där unga och vuxna tillsammans skapar verksamhet
- marknadsföring och kommunikation

Genom många av våra event har det skapats framgångsrika samverkansprojekt som fortsätter. Jordbrofestivalen, turneringar och Epaträffar är några exempel.

”

Lov och eventkoordinator, Haninge

Mervärde som skapas genom platsobunden verksamhet

- fler ungdomar blir sedda av trygga vuxna
- utanförskap och ohälsa fångas upp
- fler unga hittar vägar till fritid, stöd och positiva sammanhang

10 röster

från KCs nätverk för uppsökande
ungdomsarbete

.....

Det absolut bästa sättet att kommunicera
med unga är att möta dom IRL.

Vi känner alla ungdomarna i kommunen.

Ha alltid en fotboll i bilen! Vi kan erbjuda ett alternativ till
att bara "hänga" och på sikt skapar vi starka relationer.

Med ökad närvaro på Discord når vi nya målgrupper.

Kör vi till exempel smyckestillverkning i skolan, samlas unga en
längre stund och vi får möjlighet till samtal.

Vi lyckas nå nya målgrupper genom olika riktade
grupper på kvällar med stängd verksamhet.

När unga planerar och genomför så bjuder dom in oss till
sina arenor. Både utbud och målgrupp breddas.

Genom att låta unga skapa, producera och stå på
scener har kommunen klivit in på ungas egna
kulturella arenor - som möjliggörare.

Vi samverkar med exempelvis biblioteken och kulturen
runt lovdagar, summercrew, Kulturnatten mm.

Vi utgår alltid med tankesättet "*vad kan vi hjälpa er med*"
- så skapar vi framgångsrik samverkan.

kc-ungdomsverksamhet.se